

Rapportage soortgericht naar gierzwaluw, huismus en vleermuizen

U t t i l o c h w e g 1 3 - 1 5 t e U d d e l

H O P H O L D I N G B . V .

Colofon

Projectleider

B. Brandt BSc

Contactgegevens

benjamin@habitus.nl

06-47163522

Rapportage

R. Notenboom

Rapport

GHOP2017-2-RAP1

Klantcode

GHOP

In opdracht van

Hop Holding b.v.

Contactpersoon

Gert Hop

Opleverdatum

22 september 2017

Interne controle

B. Brandt

Paraaf

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport (inclusief foto's) is enkel toegestaan onder vermelding van de

Dit rapport is met de grootse zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus natuur & landschap geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen.

www.habitus.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	2
2. Onderzoeksopzet	5
3. Conclusie en aanbevelingen	7
4. Aanwezige soorten	9
5. Toetsing aan wetgeving	12
Bronnenlijst	13
Bijlage 1 - Geplande werkzaamheden	14

INLEIDING

In dit hoofdstuk maakt u kennis met de aanleiding voor dit soortgericht onderzoek. Ook worden de centrale vraag en de doelstelling beschreven.

Beeldimpressie projectgebied gezien vanaf de voorkant

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens een perceel in Uddel aan de Uttilochweg 13-15 herin te richten. Hierbij wordt een woonhuis en enkele schuren gesloopt en drie woonboerderijen gebouwd. Ook wordt het perceel landschappelijk ingericht. Er is een ecologische quickscan uitgevoerd (kenmerk: GHOP2016-1-RAP1). Uit deze quickscan kwam naar voren dat beschermde vleermuizen, huismus en gierzwaluw mogelijk aanwezig zijn in het te slopen gebouw. Met soortgericht onderzoek kan hier uitsluitsel over worden gegeven. Zijn de beschermde soorten niet aanwezig, dan kan de ontwikkeling zonder voorwaarden doorgaan. Is er wel een beschermde soort aanwezig, dan zijn vervolgstappen nodig om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

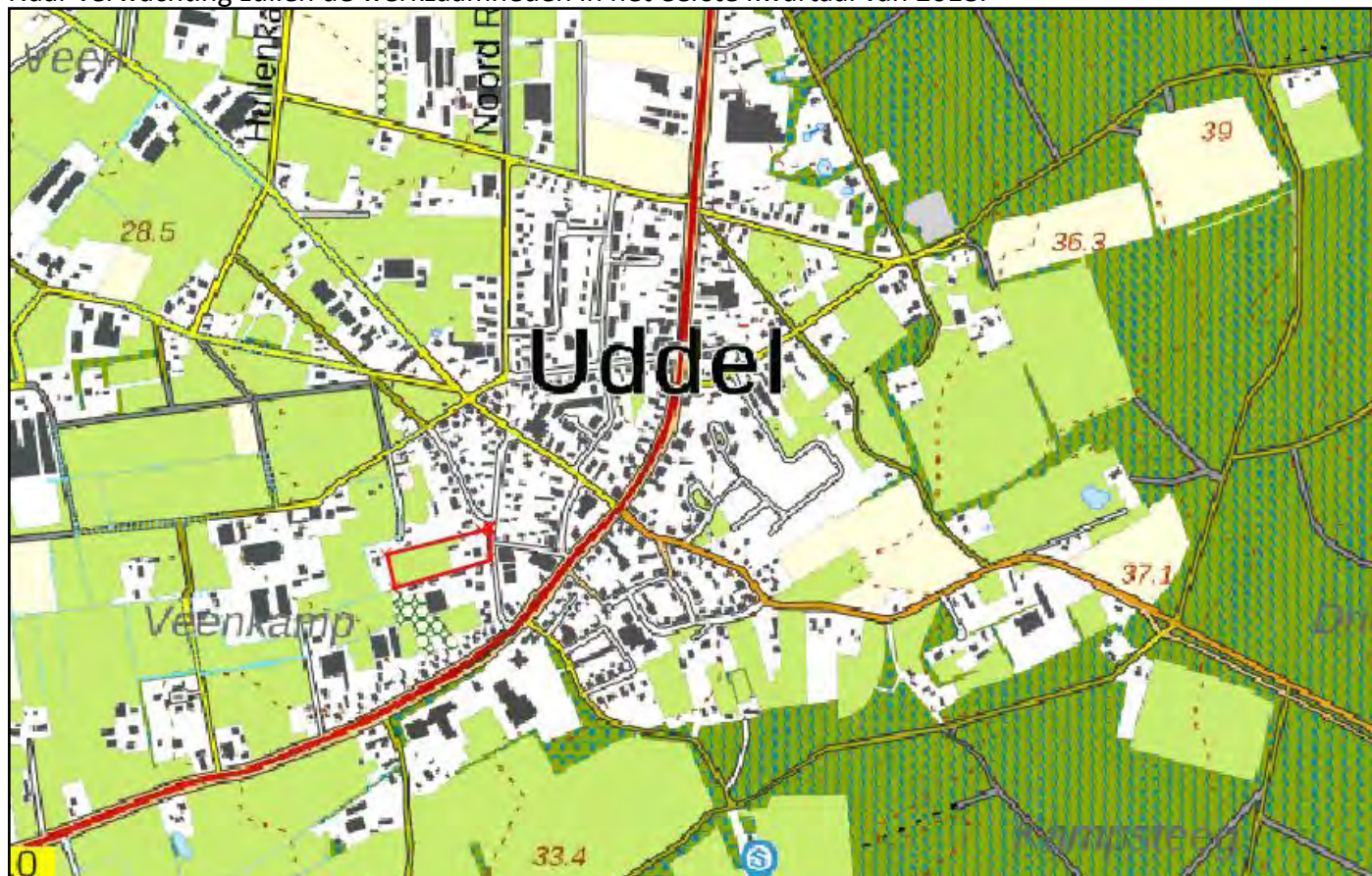
1.2 Projectgebied en voorgenomen werkzaamheden

Het projectgebied betreft de Uttilochweg 13-15 te Uddel. De begrenzing van het projectgebied is weergegeven in figuur 1. In de huidige situatie bestaat het projectgebied uit een woning, tuin, twee schuren en een weiland met schapen. De omgeving van het projectgebied bestaat uit enkele bomenrijen en woningen.

In het projectgebied worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd. De voorgenomen werkzaamheden zijn ook weergegeven op de kaart in bijlage 1.

1. Verwijderen bestaande woning, beplanting en opstallen;
2. realiseren nieuwe bebouwing;
3. realiseren nieuwe in- en toerit.

Naar verwachting zullen de werkzaamheden in het eerste kwartaal van 2018.

Figuur 1: projectgebied

1.3 Doel en centrale vraag

Dit soortgericht onderzoek wordt uitgevoerd om te kunnen bepalen of de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de Wnb, zodat de opdrachtgever inzicht verkrijgt in eventuele aanvullende maatregelen die noodzakelijk zijn. De centrale vraag luidt dan ook:

Is er bij de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming voor gierzwaluw, huismus en vleermuizen en welke maatregelen zijn op basis hiervan noodzakelijk?

1.4 Criteria

Het onderzoek en de onderhavige rapportage voldoen aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Habitus natuur & landschap¹.

¹ De interne proces- en kwaliteitseisen betreffen het volgende:

- Het onderzoek is uitgevoerd volgens geldige onderzoeksprotocollen voor soortenonderzoek.
- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundigen op het gebied van de onderzochte soort(en). De deskundigen hebben aantoonbaar voldoende kennis om relevante soorten te identificeren (herkennen) en relevant gedrag te beoordelen. De deskundigen voldoen aan de deskundigheidseisen voor een ecologisch deskundige, van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
- De projectleider heeft specifieke deskundigheid en meerdere jaren ervaring met soortgelijke onderzoeken. Dit wordt intern een productexpert genoemd.
- Iedere rapportage wordt door een andere ecooloog beoordeeld op inhoud en vorm op basis van vaste beoordelingscriteria. Geplaatste opmerkingen door de beoordelaar worden verwerkt of besproken tot de meningen eensluidend zijn.
- De onderzoeksresultaten en rapportage voldoen aan de volgende eisen: ecologisch en juridisch houdbaar, goed onderbouwd, kort en bondig, leesbaar en begrijpbaar.
- De conclusie geeft antwoord op de vraag van de opdrachtgever.
- Habitus natuur & landschap verklaart hierbij onafhankelijk te zijn en geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek.

1.5 Reikwijdte

Dit soortgericht onderzoek heeft alleen betrekking op:

- De soorten gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis (kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf en winterverblijf)
- De werkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 1.2
- Het projectgebied zoals weergegeven in figuur 1.

In dit onderzoek wordt getoetst aan de Wnb, niet aan andere natuurwetgeving. Het soortgericht onderzoek is 3 jaar geldig. Dit soortgericht onderzoek kan voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dienen dat natuuronderzoek is verricht.

ONDERZOEKSOPZET

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksmethodiek beschreven. Per soort(groep) is beschreven op welke manier de gewenste informatie is verzameld om de centrale vraag te kunnen beantwoorden.

Beeldimpressie projectgebied gezien vanaf de achterkant van de huidige woning

2. ONDERZOEKSOPZET

Uit de quickscan is gebleken dat geschikt biotoop aanwezig is voor diverse vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voor verschillende verblijfsfuncties. Naar deze soorten was onvoldoende onderzoek verricht binnen het plangebied om te kunnen zeggen of deze soorten op de werklocaties voorkomen, dan wel afwezig zijn. Er is dus nader onderzoek uitgevoerd om dit vast te stellen. Er is gewerkt volgens de (beschikbare) geldende soortprotocollen (NDFP) en soortstandaarden (RVO) voor de betreffende soorten. Hieronder is per soort(groep) een toelichting opgenomen over de gehanteerde werkwijze van het nader onderzoek.

2.1 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het [Vleermuisprotocol](#) (Netwerk Groene Bureaus, 2017) voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Hierbij is uitgegaan van de optimale onderzoeksperioden. Het projectgebied is onderzocht op de volgende functies voor vleermuizen: kraamverblijf (k), zomerverblijf (z), paarverblijf (p) en winterverblijf (w). Er zijn vijf bezoeken uitgevoerd, waarvan vier avondbezoeken en één ochtendbezoek. Tussen 15 mei en 15 juli zijn twee bezoeken uitgevoerd, tussen 15 juli en 15 augustus is 1 ochtendbezoek uitgevoerd en tussen 15 augustus en 15 september zijn twee bezoeken uitgevoerd. Gezien de beperkte grootte en overzichtelijkheid van het projectgebied zijn de bezoeken uitgevoerd door één vleermuisdeskundige met een batdetector met opname mogelijkheden (Anabat Walkabout).

2.2 Huismus

Het huismusonderzoek is uitgevoerd volgens de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014). Er zijn twee bezoeken uitgevoerd tussen 1 april en 15 mei. De bezoeken zijn uitgevoerd tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang, omdat de huismus dan het meest actief is. Alle relevante waarnemingen zijn genoteerd zoals aanwezigheid van huismussen, het aantal (zingende) mannetjes, nestvondsten (vaak uitstekende grassprietten) en in- en uitvliegende huismussen, eventueel met nestmateriaal of voedsel.

2.3 Gierzwaluw

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd volgens de Soortenstandaard Gierzwaluw (Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014). Er zijn drie bezoeken uitgevoerd tussen 1 juni en 15 juli. Waar mogelijk zijn deze bezoeken gecombineerd met vleermuisbezoeken. Tabel 1 toont een overzicht van de uitgevoerde bezoeken van alle onderzochte soortgroepen.

Datum bezoek	Uitgevoerd door:	Tijd van	Tijd tot	Soort(groep)	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag
07-04-2017	Benjamin Brandt	11:50	13:25	Huismus	12.0	NW3	4/8 bewolkt	geen
06-05-2017	Amber Heitman	12:55	14:55	Huismus	18.0	O3	3/8 bewolkt	geen
03-06-2017	Stuart van Baren	21:00	22:30	Gierzwaluw	16.0	W2	7/8 bewolkt	geen
03-06-2017	Stuart van Baren	21:45	23:45	Vleermuizen	17.0	W2	7/8 bewolkt	geen
12-06-2017	Stuart van Baren	21:00	22:30	Gierzwaluw	16.0	W3	7/8 bewolkt	geen
05-07-2017	Stuart van Baren	21:30	23:00	Gierzwaluw	15.0	NO1	1/8 bewolkt	geen
05-07-2017	Stuart van Baren	22:30	0:30	Vleermuizen	17.0	NO2	7/8 bewolkt	geen
28-07-2017	Stuart van Baren	03:45	5:45	Vleermuizen	15.0	ZW2	5/8 bewolkt	geen
17-08-2017	Benjamin Brandt	22:10	0:10	Vleermuizen	17.0	ZW2	geheel bewolkt	geen
05-09-2017	Stuart van Baren	22:00	0:00	Vleermuizen	18.0	ZW2	7/8 bewolkt	geen

Tabel 1: Overzicht uitgevoerde bezoeken

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit het ecologisch onderzoek gepresenteerd en worden aanbevelingen voor de uitvoering gegeven.

3. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

3.1 Conclusie

Het voorliggende rapport geeft antwoord op de centrale vraag:

Is er bij de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming voor gierzwaluw, huismus of vleermuizen en welke maatregelen zijn op basis hiervan noodzakelijk?

De voorgenomen werkzaamheden leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming voor huismus en vleermuizen. Er dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd, voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden. Dit is bepaald op basis van de onderstaande conclusies.

Bij de werkzaamheden wordt de Wet natuurbescherming overtreden voor diverse vleermuizen.

- Bij de sloop van het woonhuis wordt verbodsbepaling Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming overtreden voor huismus. Er gaan namelijk nesten verloren.
- Bij de sloop van de garage wordt verbodsbepaling Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden voor vleermuizen. Er gaat namelijk een vaste rust- en verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis verloren.

3.2 Aanbevelingen

Op basis van de conclusies doen wij de volgende aanbevelingen:

- Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor de bovenstaande werkzaamheden, soorten en verbodsbepalingen.
- Het nemen van compenserende maatregelen voor de aangetroffen verblijven van beschermde soorten.
- Het nemen van maatregelen om de (sloop)werkzaamheden op een natuurvriendelijke wijze uit te voeren.

AANWEZIGE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de aanwezigheid van soorten op basis van de resultaten van het veldonderzoek.

4. AANWEZIGE SOORTEN

4.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is een zomerverblijf, paarverblijf en mogelijk winterverblijf van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de oostelijke kopgevel van de garage. Hier is een invliegend exemplaar waargenomen tijdens het ochtendbezoek. Tijdens de najaarsrondes is een baltsende (roepende) gewone dwergvleermuis waargenomen die rondjes vloog rond ditzelfde gebouw. Kraamverblijven zijn niet aangetroffen tijdens de bezoeken en daarom dus uitgesloten. In de andere gebouwen in het projectgebied zijn geen verblijven gevonden en kunnen daarom worden vrijgegeven. Bij de burelen aan de noordkant zijn eveneens paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aangetroffen en aan de overkant van de weg (aan de oostkant) is een paarverblijf van de gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Figuur 2 toont een overzicht van de meest relevante vleermuiswaarnemingen in het onderzoek.

Figuur 2: Relevante vleermuiswaarnemingen

4.2 Gierzwaluw

Er zijn geen nesten van gierzwaluwen aangetroffen. Tijdens de bezoeken zijn geen in- of uitvliegende, aanhakende en/of laagvliegende (territoriale) gierzwaluwen waargenomen. Broedende gierzwaluwen kunnen daarom worden uitgesloten.

4.3 Huismus

In het dak van het woonhuis zijn 10 huismusnesten aangetroffen. Tijdens de bezoeken zijn hier in- en uitvliegende huismussen waargenomen, onder andere met nestmateriaal in de snavel. Tijdens het eerste bezoek zijn op 10 verschillende plekken invliegende huismussen waargenomen. Tijdens het tweede bezoek waren er nog minimaal 5 nesten in gebruik. In de overige gebouwen in het projectgebied zijn geen broedende huismussen aangetroffen. De relevante waarnemingen staan weergegeven in figuur 3. De huismussen gebruikten als foerageer-en schuilgebied vooral de groende hagen en beplanting in noord-oostelijk deel van het terrein. Dit deel blijft behouden en valt strict genomen niet binnen het projectgebied. Daarnaast maken de huismussen gebruik van de beukenhaag binnen het projectgebied welke wel verdwijnt voor het project.

Figuur 3: relevante huismuswaarnemingen

TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk worden de gevonden resultaten beoordeeld in relatie tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

5. TOETSING AAN WETGEVING

De uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden leidt tot overtreding van de Wet natuurbescherming. In figuur 4 is weergegeven bij welke werkzaamheden dit van toepassing is. Voorgenomen werkzaamheden (volgens paragraaf 1.2) die niet in de tabel staan kunnen worden uitgevoerd zonder dat daarbij de Wet natuurbescherming wordt overtreden voor de onderzochte soorten.

Voorgenomen werkzaamheid	Soort	Status	Functie*	Overtreding artikel	Maatregel
Slopen garage direct achter het woonhuis	Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	z,p,w	3.5	Ontheffing aanvragen
Slopen woonhuis	Huismus	Vogelrichtlijn	N	3.1	Ontheffing aanvragen

Figuur 4: conflicten met de Wet natuurbescherming per voorgenomen werkzaamheid.

* Functie: N = nest, p = paarverblijfplaats, z = zomerverblijf, w = winterverblijf

Toelichting

Bij het slopen van de garage achter het woonhuis wordt voor de gewone dwergvleermuis de verbodsbepaling Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. In dit gebouw is namelijk een vaste rust- en verblijfplaats (zomer-, paar- en mogelijk winterverblijf) aanwezig. Deze worden door de werkzaamheden vernietigd.

Bij het slopen van het woonhuis wordt voor de huismus de verbodsbepaling Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming overtreden. In dit gebouw zijn namelijk 10 nesten aanwezig. Deze worden door de werkzaamheden vernietigd.

De overige onderzochte soorten zijn niet aanwezig in het projectgebied. Voor deze soorten is dus geen sprake van conflicten met de Wet natuurbescherming.

BRONNENLIJST

Literatuur

- Netwerk Groene Bureaus (2017). *Vleermuisprotocol 2017*
- Rijksdienst voor ondernemend Nederland (2014). *Soortenstandaard gewone dwergvleermuis*
- Rijksdienst voor ondernemend Nederland (2014). *Soortenstandaard gierzwaluw*
- Rijksdienst voor ondernemend Nederland (2014). *Soortenstandaard huismus*
- L.Svensson (2010). *ANWB Vogelgids van Europa*
- P. Twisk (2016). *Veldgids Europese Zoogdieren*

BIJLAGE 1 - GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

SCHETSONTWERP UTILOCHWEG 13-15 UDDEL

GEMEENTE APeldoorn

Stedenbouwkundige opzet

- Het plan behelst een combinatie van 2 grondgebonden woningen met elk 2 woonzorgenheden en een woonzorgvoorziening welke plaats biedt aan ca. 30 woonzorgenheden.
- Bestaand woongebouw (13/15) wordt gesloopt.
- Aan de voorzijde van het kavel wordt de kleinschalige structuur van de Uttilochweg doorgezet door het realiseren van een tweetal vrijstaande woningen.
- De vrijstaande woningen verspringen ten opzichte van elkaar waardoor het informele karakter van de Uttilochweg behouden blijft.
- De ruime voortuinen versterken de groene ruimte aan de voorzijde. De bestaande boomgaard wordt behouden en versterkt.
- Achter de vrijstaande woningen wordt een woonzorgvoorziening gerealiseerd die qua uitstraling aansluit bij boerenschuren uit de omgeving en die zich qua ruimtelijke structuur voegt bij de naastgelegen gebouwen aan de achterzijde van het erf.
- Van belang is het behoud van doorzicht naar de woonzorgvoorziening en het achterterrein.
- Parkeren vindt in zijn geheel op eigen terrein plaats.

Erfinrichting en openbare ruimte

- De ontsluiting van woningen en woonzorgvoorziening vindt plaats vanaf één centrale erftoegangsweg.
- Informeel parkeren op halfverharding/ zonder duidelijk aanwijsbare parkeerplaatsen.
- Erfafscheiding in de vorm van hagen en streekeigen beplanting.
- Wadi t.b.v. waterberging/compensatie.

Referentie woonzorgvoorziening (zie beelden):

- Hoogte 1 laag plus 1 ó 2 lagen onder de kap (zie referentiebeelden).
- Max. goothoogte voorzijde erf 6m, achterzijde erf 4,5m.
- Kapvorm: zadeldak in de lengterichting van het kavel.
- De grondgebonden woningen dienen qua vormgeving te passen binnen het straatbeeld van de Uttilochweg.

SCHETSONTWERP

13 SEPTEMBER 2016

SCHAAL 1 : 1000

BIJRO SRO

Over ons

Habitus natuur & landschap is een vooruitstrevend onderzoeks- en adviesbureau voor ecologie, natuur en landschap. Kwaliteit en klanttevredenheid staan bij ons hoog in het vaandel. U kunt van ons verwachten dat wij vlotte en klantgerichte service bieden en aantrekkelijke producten opleveren van het hoogste inhoudelijke niveau. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en personeel op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Kwaliteit

Wij staan voor kwaliteit, dit begint voor ons bij onze ecologen, die specialistische kennis bezitten over de herkenning en ecologie van flora en fauna. Naast inhoudelijke expertise kan kwaliteit in sterke mate geborgd worden door het opstellen en beheren van processen, daarom hebben wij onze bedrijfsstructuur rond processen opgebouwd. Door de aanwezige inhoudelijke kennis en de toepassing van processen aan te vullen met een uitstekende communicatieve vaardigheden, zijn wij er van overtuigd dat elke dienst voldoet aan de strengste kwaliteitseisen.

Klanttevredenheid

De klant staat bij ons centraal en dat zien wij ook terug in de cijfers. Zo wordt onze dienstverlening door onze klanten gemiddeld met een acht beoordeeld. Na de meeste afgeronde opdrachten vragen wij u om een evaluatieformulier in te vullen. Met uw input kunnen we onze dienstverlening in de toekomst verder

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Omdat de vleugelvorm het onderscheidende kenmerk is tussen libellen en juffers en de vleugelbeadering de verschillende families onderscheid, hebben we dit onderdeel als basisvorm voor ons logo gekozen.

Zwervende heidelibel (Sympetrum fonscolombii)